

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izumši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor budi sam ponuj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. Na naročbe trez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rekopiši se ne vračajo. — Uredništvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst. upravnosti pa v pritičju. — Upravnosti naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnosti telefon št. 35.

Pred shodom zaupnikov narodnonapredne stranke.*

I.

Shod zaupnikov narodnonapredne stranke je sklican na nedeljo dne 25. marca v Ljubljano.

Neposredni povod za ta shod je volilna reforma. Vprašanje o demokratiziraju ustavnega življenja je prišlo na dnevnini red z nekako elementarno silo. Dolgo let je bila splošna in enaka volilna pravica samo nekaka paradna točka v programih različnih strank. Postala je aktuelna v tistem trenotku, ko je to vladata hotel na na višje povelje.

Vzroke, iz katerih je vladata sprožila in uprizorila roko v roki s c. kr. socijalnimi demokrati volilno gibanje in zlasti veliko demonstracijo z dne 28. novembra, je prav lahko uganiti. Odločilna ni bila. Ne želja, da bi širše mase prišle do veljave v javnem življenju, ne demokratični nagibi, ne namen, spraviti potom splošne in enake volilne pravice narodnostno vprašanje v stran — odločilni so bili zgolj in edino dinastični nameni. Gautsch se je vedno najbolj odlikoval po najobsežnejšem posmanjanju značaja. Kar je Schmoeck v žurnalistiki, to je Gautsch v politiki. Najprej se je odločno izrekel proti splošni in enaki volilni pravici — čim je od zgoraj zapihal drug veter, je takoj preseljal in je zdaj poklican, da uveljavi reformo, ki jo je še pred nekaj meseci javno proglašal za občno nesrečo.

V tem oziru so v sedanjem stadiju volilnega vprašanja vse rekriminacije brezplodne in zaradi tega odveč. Morda se izpolnijo dinastični nameni, ki jih hoče doseči s splošno in enako volilno pravico, morda pa postane splošna in enaka volilna pravica nekak trojanski konj, ki pripelje v politično arenino Domajce in tibodo potem delali po homerskem zgledu.

Z današnjim dnem se začne v poslanski zbornici razprava o vladnem

*) Prijavljamo te serije člankov le kot nasvet posameznega somišljenika.

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Pikardiju ni bilo mogoče impnirati. Poznal je in preziral vse poze ter se rogal vsemu, kar mu je bilo neumljivo ali neverjetno.

"Ah — v Diavolettu si zaljubljena. Coccole benedetto — kako se mi smiliš. V Diavolettu je zaljubljenih nebroj žensk, a ves Trst je priča, da zanje še ni izdal niti krajcarja. Zdaj seveda umejem, zakaj si k meni prišla po denar. Ali pa tudi veš, Lavra, da zaslubiš Diavoletto toliko denarja, da bi lahko prav sijajno skrbel za svoje ljubice. Noben časnikar v Trstu ne zaslubi toliko, kakor tvoj Diavoletto in ti hočeš, naj jaz s svojim težko pridobljenim denarjem vzdržujem Diavolettovijo ljubico. Sicer sem dober kristjan, ali vzliz temu ne sedem na take limanice. Pojdite torej k Diavolettu."

"Ah, vi me ne razumete, gospod Pikardi," je bolestno zavzdihnila

načrtu za volilno reformo na podlagi splošne in enake volilne pravice. Izida parlamentarnega boja zaradi tega načrta ne more nikhe prorokovati, vendar je skoro neizogibno, da se v doglednem, morda celo v kratkem času izvedejo glavni principi tega načrta in zato je nujno potrebno, da je narodnonapredna stranka popolnoma pripravljena za to eventualnost.

Z uvedbo splošne in enake volilne pravice se temeljito izpremeni vse politično in sploh vse javno življenje v državi in tudi na Slovenskem in zato ima narodnonapredna stranka dolžnost, da se primerno organizira in tudi novim razmeram primerno uredi svoj program.

Take organizacije, kakor jo ima klerikalna stranka, ne more ustvariti nobena druga stranka. Katoliška cerkev ni danes drugega nič kakor strankarska organizacija; katoliški duhovniki niso nič drugega več, kakor navadni, z duhovsko avtoriteto oborženi politični agitatorji, ki tudi vedno nastopajo kakor pravi "Wahlhunde". Napram taki organizaciji ni mogoče ustvariti enakovredne druge organizacije, ali ustvariti se more organizacijo, po kateri bo mogoče koncentrirati ljudske sile in omogočiti enotno delovanje in enotno vojskovjanje.

Tudi revizija narodno-naprednega programa je neizogibno potrebna. Na shodu zaupnih mož l. 1894. sklenjeni program je nejasen in površen. Revizija je toliko potrebnejša, ker so se od l. 1894. bistveno premenile vse politične, narodnostne, kulturne, socialne in gospodarske razmere.

S temi razmerami se mora spraviti program v soglasje, med tem, kar eksistira in med tem, kar je zapisano, ne sme biti nobenega nasprotja.

Program in organizacija morata biti tako, da odgovarjata končnemu smotru narodno-napredne stranke. Ta smoter ni in ne more biti drugi, kakor zagotoviti vsem Slovencem nacionalno življenje in napredovanje. Kulturno in gospodarsko blagostanje in socialno za vse

Lavra. "Treba je, da vam vse povem." In začela je naglo pripovedovati, kako je že dolgo sanjarila o Marku, kako se je že njim seznamila, kako je v njenem srcu vzklikila vroča ljubezen do njega in kako je prišlo do tega, da se je že njim sporazumela. Povedala mu je tudi, da ji je Marko naložil za preizkušnjo mesec dni tihega življenja, kako je prišla v zadrego, kako je zastavila in prodala vse svoje dragocnosti in kako jo je končno strašna revščina Tomajevih prisilila, da se je obrnila do svojega nekdanjega ljubimca in ga prosi posojila ne za-se, nego za siromašno rodo-vino, ki bi moral iti v smrt, če se ji ne pomaga.

Pikardij je ravnuščno pušil svojo smotko in mirno poslušal. Le semin-tja je zmajal z glavo.

"Kar sem rekel, to sem rekel. Tvoj duhoviti Diavoletto je velik osel. Ženski, ki ima take oči, kakor ti, in je vajena veseloga življenja, bi pameten človek nikdar ne naložil mesec dni posta. Zdi se mi, ljuba Lavra, da te ima tvoj Diavoletto za norca in se ti v krogu svojih prijateljev in svojih prijateljic sneje.

sloje kar mogoče najugodnejšer razmere.

Pomočke in pogoje takemu stanju obsegaj program, organizacija pa naj služi, da dobi stranka potrebnih moči za uresničenje takega programa.

Stranka, ki je zastopnica nacionalnih in naprednih idej, mora seveda svoj program tako urediti, da ga morajo podpirati vsi Slovenci, ki stoje na stališču nacionalizma, demokracije, svobodomiselnosti in socijalnih reform v okviru sedanjega družabnega reda. Samo na ta način se dajo osredotočiti vse sile na skupno in enotno delo in pridobiti narodovo maso, ki je doslej v tercijalski brezbržnosti živila skoro animalično življenje in bi z uvedbo splošne in enake volilne pravice stopila popolnoma nepripravljeno v politično arena.

Slovenska masa nima danes niti pojma o razločku v stremljenih klerikalne in narodno-napredne stranke. To je faktum, ki zna imeti mnogo slabih posledic vsaj v prvem času. Največ je tega kriva nezadostna organizacija in pa neagilnost.

Jedro narodno-napredne stranke so imovitejši posestniki in mestjanje. Ti imajo mnogo prednosti, a imajo tudi mnogo napak.

Glavna je pač ta, da nimajo pravega smisla za krivice, ki se gode siromašnjim slojem, delavcem in malim posestnikom, in za težave, s katerimi se ti bore. Nihče ni doslej poskusil te sloje poučiti in jih politično izobraziti, jih seznamiti z idejami napredka in svobode.

To je vzrok, da so klerikalci zamogli maso našega naroda, propadajočega kmetovalca in deloma tudi delavca, ujeti v svoje zanjke in si pridobiti precejšnjo politično moč.

Kmet. družba štajerska in Slovenci.

S Štajerskega 4. marca.

Kruti naši sovražniki Nemci osnovali so več društev, katerih edini namen je, zatreći in uničiti slov. živelj na Štajerskem. Prvo tako društvo je

Meni to lahko verjamem, saj si sama rekla, da sem razumen človek in da bi bil lahko tvoj oče."

Pikardij je vstal in vzel iz omare škatljico.

"Glej, Lavra, v tej škatljici je lična zapestnica, tista, ki si jo zahtevaš za svoj god. Ta zapestnica počiva na dveh stotkah in čakala je nate že ves mesec. Tako sem hrepenel po tebi, da sem sklenil, ti dajati na mesec dvesto goldinarjev, če se vrneš k meni. Dobro veš, Lavra, da te ljubim, četudi na svoj način, število petakov, ki ti jih hočem dajati vsak mesec, ti kaže stopnjo, katero je doseglja moja ljubezen. In če bi nenadoma umrl — no, tudi za ta slučaj sem za-te primerno poskrbel.

Ako pa že nikakor nečeš začeti novega razmerja z menoj, privošči mi vsaj še en poljub; če mi ga ne moreš dati iz dobrega srca, daj mi ga iz usmiljenja. Dober star dečko sem ti le bil in to dolgo časa. Nikdar ti nisem odrekel nobene prošnje, no, in če mi za slovo privoščiš še en poljub, ne bo tvoj Diavoletto čisto nič oškodovan. Ko bi me pustila kar tako brez slovesa, bi moral misliti,

zloglasna Südmarka. S pripomočjo tega društva se kupuje slov. zemlja zlasti ob jezikovni meji ter se prepriča nemškim naselnikom. Po naših ponemčenih trgih in mestih pa to društvo podpira politične svoje pravunce. Drugo tako društvo je nemški "Šulverein", kateri ustanavlja načisto slovenski zemlji šole, v katerih se slov. otroci odgojujejo v vsem nemškem duhu. V teh šolah se slovenski otroci popolnoma odtujijo svojem narodu in ko dorastejo, bodo postali najostudnejši odpadniki in najbolj zagriveni sovražniki in zatiralcii svojega naroda. In tretja v tej družbi je "Kmetijska družba štajerska," katera hoče slovenskega kmeta pritegniti na se ter ga tako spraviti ob vso narodno samostojnost. Dasi ta družba že mnogo let obstoji in da-si dobiva kaj lepe prispevke od države in dežele, tako vendar o njenem delovanju na kmetijskem polju pri nas ni najmanjšega sledu. Pred kakimi 20 leti je imela ta družba tudi na slov. Štajerskem mnogo podružnic in prav lahko bi bila uspešno delovala na kmetijskem polju, ako bi ji bilo sicer na tem kaj ležeče. Pa kmalo se je pokazalo, da te podružnice niso druga, kakor postojanke, katere pod zaščitom kmet. družbe v Gradcu delajo propagando za utrjenje in razširjenje nemšta med slovenskim ljudstvom. Odborniki teh podružnic so bili vedno sami Nemci in le prav redki so bili slučaji, da bila katera podružnica imela iz zavednih narodnih mož sestavljeni odbor. Zato se pa tudi ni čuditi, da se te podružnice med našim ljudstvom niso nikdar vživele, kajti mu je bil nemški duh, ki je vladal v teh podružnicah, skrajno zoprn. Ker se tudi Nemci, ki so v teh podružnicah imeli prvo besedo, za napredek kmetijstva med ljudstvom niso posebno zanimali, zato so te sicer nekaj let životali, potem pa so začele druga za drugo propadati, ne da bi bile za seboj puštale le najmanjši sled svojega delovanja na kmetijskem polju. Le nekaj kmetijskih razstav so te podružnice v raznih krajev priredile, pa kjer je te razstave videl, tisti bode še vedel, da so imele popolnoma nemško lice, ka-

kor bi se bile priredile tam gor kje v nemškem rajhu. Slov. ljudstvu so ostale te razstave skoraj popolnoma neznane ter se jih tudi navadno na noben način ni udeležilo, vselej česar se tudi namen, katerega imajo take razstave, ni dosegel, in je tako tudi tostransko delovanje kmetijske družbe štajerske ostalo brez vsakega uspeha.

Ker so torej takratni pošteni in za blagor naroda navdušeni možje spoznali in uvideli, da štajerska kmetijska družba za prospeh kmetijstva pri nas prav nič ne storii in da vodijo nečisto drugi nagibi, kakor skrb za blagor, napredek in srečo našega naroda, zato so jeli premišljevati, kaj bi bilo storiti v prospehu umnega kmetijstva med slovenskim ljudstvom. Spoznali so pa, da bi se zamoglo na tem polju le takrat uspešno delovati, ako se za slov. Štajer osnuje samostojna kmetijska družba, ali pa vsaj samostojen oddelek kmetijske družbe štajerske, kakor se je to zgodilo tudi v nekaterih drugih deželah, v katerih prebivajo različni narodi. Ko so pa s to veskozi opravičeno, času in razmeram primerno zahtevno stopili v javnost, so zagnali ti Nemci, katere nam najnovješji naši slovenski politiki slikajo in predstavljajo kot naše iskrene prijatelje, po svojem časopisu velik krik, češ, da se tej zahtevi ne sene nikdar ugoditi, kajti storii kmet. družba za prospeh in povzdrogo kmetijstva pri nas Slovencih itak več, nego je treba. Ako bi bilo tedaj tej družbi res na tem kaj ležeče, da se pri nas kmetijstvo povzdigne, tedaj bi se moralna ona prva za tak samostojen oddelek že z ozirom na jake različne krajevne razmere prav gorko zavzeti ter nje ustanovitev na vso moč pospeševati in podpirati. Družba bi pri tem prav nič ne izgubila, dobra stvar bi pa neizmerno veliko pridobil.

Pri nas imamo mnogo v raznih kmetijskih strokah popolnoma izvedenih in izobraženih mož, kateri bi gotovo z velikim veseljem v takem družtvu delovali v blagor in prid svojega naroda; ljudstvo pa, katero bi uvidelo, da se mu res hoče pomagati, bi se radovoljno pridružilo in tako bi se bilo pri skupnem delovanju

voljen je zapustil redakcijo in se odpravil domov, živo in z vso silo ga je zopet prešinilo hrepnenje, da bi že mogel odložiti pero, se umakniti ven na deželo v samotno hišico, da leč od Trsta, kjer bi živel brez spominov in brez želja . . .

V tej slabovoljnosti mu je bila misel na Lavro nekaka tolazba. Rekel si je, da ga mora silno ljubiti, nesobično in požrvovalno, ko tako natančno in vestno izpoljuje njegove pogoje. Vedel je, da mora čas preskušnje biti tako mučen za razvajeno Lavro, saj je bil mučen celo za njega samega in prav zato je bil Lavri hvaležen, da ni ves čas ne enkrat poskusila ga odvrniti od tega pogoja. "Značajna je in trdno voljo ima", si je rekel grede proti svojemu stanovanju in oziraje se na okna, kjer je domneval, da Lavra nanj čaka. In veselje je stopil v svoje stanovanje ter si slikal v duhu, kako vse prijetneje bo njejovo življenje, če bo stala ob njejovi strani lepa in mlada ljubica, ki mu bo slajšala ure samote in melanolijke metalni polena pod noge in mu s tem še povečevali bolesti, ki mu jih je provzročil njegov poklic. Neje-

"Ah, vi me ne razumete, gospod Pikardi," je bolestno zavzdihnila

nadejali največjega uspeha in blagoslova za naš narod.

Ako si tedaj ta družba sedaj prizadeva po raznih od nemške gospode v Gradcu odvisnih agitatorjev osnovati prav mnogo svojih podružnic po slov. Štajerskem, tako ji pri tem ni toliko pri srcu blaginja našega naroda, temveč so ji merodajni čisto drugi nagibi, katerih pa žalibote tudi pri nas vsi ne spoznajo ali pa tudi spoznati nočejo. Nemška gospoda v Gradcu hoče v svojo nemško mrežo uloviti slov. kmetia in ga tako trdo prikleniti na Gradec in ko bi kdaj zopet kdo stavil nasvet, da se za slov. Štajer osnuje posebna in samostojna kmetia družba, zavrnit se bode z vso odločnostjo, češ, da je to vse skozi nepotrebno, kajti so vsi slov. kmetje udje štaj. kmet. družbe, kar dovolj dokazuje, da so ž njo popolnoma zadovoljni in da torej dotične želje ne izvirajo iz ljudstva, temveč so to le pretirane in vseskozi neutemeljene zahteve posameznikov. Zato pa nikakor ne moremo umeti tistih naših slovenskih politikov, ki si tako močno prizadevajo, spraviti naše ljudstvo v to nemško mrežo.

Nedavno smo imeli priliko govoriti o tej zadevi z nekim duhovnikom, kateri je bil nekaj časa član neke kmetijske podružnice. „Sam sem imel priliko se prepričati — je dejal — da podružnice štajerske kmetijske družbe nam prav nič ne koristijo in prav neumljivo mi je, kako se more še kdo za snovanje teh podružnic pri nas navduševati.“

Če nadalje pomislimo, da v osrednjem odboru štajerske kmetijske družbe ni nobenega zavednega Slovencev, pač pa je v tem odboru mnogo takih Nemcev, in slov. odpadnikov, kateri so znani kot zakleti sovražniki slov. ljudstva, tedaj pač nikakor ne moremo misliti, da bi imeli ti ljudje resno in odkritosrčno voljo za zboljšanje gmotnega stanja na Slovencev kaj storiti.

Ako hočemo v kmetijstvu napredovati, tedaj je neobhodno potrebno, da preskrbimo našemu kmetu dovolj in dobrih kmetijskih šol. Ste pa že kdaj slišali, da bi se bila kmetijska družba štajerska za prepotrebno slovensko kmet. šolstvo zavzela, kar bi vendar morala storiti, ako bi se za napredok in prospěk kmetijstva pri nas le količaj zanimala. Ravno nasprotno! Ni še dolgo tega, ko je eden njenih odbornikov pri nekem zborovanju ves srdit grmel proti nameravani ustanovitvi slov. kmetijske šole, rekoč, da je to velika nevarnost za nemšto, ako se prihodnji slov. gospodarji podučujejo v slov. jeziku. In pri znanem vsenemškem zborovanju, kjer se je sklenilo zastaviti vse moči, da se zatre slovenski živelj na Štajerskem, je kumoval tudi eden teh gospodov. In od ljudi take baže naj bi pričakovali uspešnega delovanja za blagor in srečo našega naroda! Za udinino, katero bodo naši podružničarji plačevali, bodo dobivali list, katerega družba izdava. To je sicer resnično, ravno tako resnično je pa tudi, da bode družba prav vesela, dobiti pri nas dovolj naročnikov za list, katerega le malokdo čita in ki je brez dvoma najslabši med listi te vrste. Zlasti pa slov. izdaja ni druga, kakor borna prestava nemške izdaje; izvirnih slov. člankov, kateri bi pisali slovenski večaki, ki poznajo naše razmere, zastonj išče v tem listu. Pač pa čita skoraj v vsaki številki dolgočasna z imeni nemške gospode natlačena poročila o raznih zborovanjih po nemškem Štajerskem, katera so pa tako suhoparna, da pri nas prav nikogar ne morejo zanimati. Pri vsem tem pa zavzema ta list proti slovanskim narodom skrajno sovražno stališče. In iz takega lista bi se naj naš kmet učil umnega kmetijstva, za tak list naj bi plačeval udinino?!

Naše končno mnenje o tej zadevi je tedaj, da bi bilo za nas jako opasno, ako bi stopili v kakršnokoli odvisnost in zvezo s štajersko, po vsem nemško kmet. družbo, kajti je ona ravno tako zakleta sovražnica slov. narodnega gibanja, kakor Südmarka in Schlußverein, temveč da se postavimo tudi v gospodarskem oziru povsem na svoje noge, ter odločno zahtevamo na merodajnem mestu, da

se za slovenski Štajer osnuje, ako že ne samostojna kmet. družba, pa vsaj samostojen oddelki kmetijske družbe štajerske, v katerem bodo imeli prvo besedo slov. kmetovalci, ne pa nemški graščaki, ostudni slov. odpadniki in pristaši „Ptujskega Štajerca“, kateri se posebno ogreva za snovanje kmet. podružnic med našim narodom. In temu listu — čujte in strmite — pritrka vajo tudi nekateri naši listi in med njimi v prvi vrsti ljubl. „Slovenec“.

Samostojna kmetijska družba poleg povoljnega števila prepotrebnih slovenskih kmetijskih šol bodi zanaprav naša neuporekljiva zahteva, bodi smoter in cilj našega prihodnjega delovanja na gospodarskem polju in uverjeni smo, da se bode sčasoma vse doseglo, ako smo le dovolj odločni in vztrajni. Dokler se pa tem našim zahtevam ne ugodi, pa pristopimo kot udje h kmetijski družbi kranjski. Vsakdo, ki je ud te družbe, dobiva izvrsten kmetijski list, katerega pišejo vseskozi izkušeni možje; poleg tega pa še dobi vsak po 4 sadna drevesa na leto, umetna gnojila, galico, razna semena in še druge kmetijske potrebščine pa ravno po tisti ceni, kajtor družbeni udje na Kranjskem.

Bodoče državnozborsko zasedanje.

Dunaj, 5. marca. Ministrski svet je že v soboto določil program za bodoče zasedanje državnega zborna, ki se otvoriti jutri. Vlada upa, da bo močne nujne predloge tako hitro rešiti, da se začne že jutri, ali vsaj v sredo prvo branje o volilni reformi.

Nemška ljudska stranka je razpravljala v današnji seji o volilni reformi. Skoraj vsi govorniki, posebno iz Gornje in Spodnje Avstrije so izjavljali, da je volilna reforma z ozirom na razdelitev volilnih okrajev nesprejemljivater pozivali k najostrejši opoziciji, ako ne bo mogoče v odsek uvedi zaželjene spremembe.

Poljski klub je zboroval skoraj ves dan. Razvila se je zelo burna debata. Predložila se je resolucija, v kateri se proglaša vladna predloga za nesprejemljivo. Zvečer se je šele dosegel kompromisni predlog, ki se v principu izreka za splošno volilno pravico, toda s pogojem, da dobi Galicija 110 mandatov.

Tudi nemška napredna stranka ni zadovoljna z razdelitvijo volilnih okrajev, češ, da hoče vlada na ta način vzeti Nemcem večino ter jo dati Slovanom, kar pomeni nevarnost za nemšto, ako se prihodnji slov. gospodarji podučujejo v slov. jeziku. In pri znanem vsenemškem zborovanju, kjer se je sklenilo zastaviti vse moči, da se zatre slovenski živelj na Štajerskem, je kumoval tudi eden teh gospodov. In od ljudi take baže naj bi pričakovali uspešnega delovanja za blagor in srečo našega naroda! Za udinino, katero bodo naši podružničarji plačevali, bodo dobivali list, katerega družba izdava. To je sicer resnično, ravno tako resnično je pa tudi, da bode družba prav vesela, dobiti pri nas dovolj naročnikov za list, katerega le malokdo čita in ki je brez dvoma najslabši med listi te vrste. Zlasti pa slov. izdaja ni druga, kakor borna prestava nemške izdaje; izvirnih slov. člankov, kateri bi pisali slovenski večaki, ki poznajo naše razmere, zastonj išče v tem listu. Pač pa čita skoraj v vsaki številki dolgočasna z imeni nemške gospode natlačena poročila o raznih zborovanjih po nemškem Štajerskem, katera so pa tako suhoparna, da pri nas prav nikogar ne morejo zanimati. Pri vsem tem pa zavzema ta list proti slovanskim narodom skrajno sovražno stališče. In iz takega lista bi se naj naš kmet učil umnega kmetijstva, za tak list naj bi plačeval udinino?!

Absolutizem na Ogrskem.

Budimpešta, 5. marca. Baron Fejervary gre jutri na Dunaj predlagat cesarju podrobnosti za preosovo ministrstva. Spremembe v ministrstvu se izvršijo prihodnji teden. Poroča se, da je minister Kristoffy že podal demisijo. Ministrstvo notranjih zadev prevzame baron Banffy sam. Justični minister postane baje višji državni pravnik Gegus.

Baron Banffy je pisal Kosuthu ter mu naznani, da izstopi iz koalicije. Svoj izstop utemeljuje s tem, da je spoznal brezuspešnost boja, ker meri boj koalicije na personalno unijo, kar bi samo evropski mir motilo. Bodenost ogrske države je mogoča le na dualistični podlagi iz leta 1867. in tudi rešitev današnjih zmed je mogoča le na tej podlagi. Svoje pismo zaključuje: „Nadaljeval bom boj za ogrsko ustavo. Vi greste svojo pot in jaz svojo. Vsak se bori z orožjem, ki se mu zdi v dosegu cilja najpripravnje. Fejervaryjevo ministrstvo smatram slej kot prej za nezakonito in protustavno.“

Budimpeštanski magistrat je sklenil, da se ukloni ukaz kraljevega komisarja ter izroči državni blagajni vse dosedaj prostovoljno vplačane davke.

Spor med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Dunaj, 5. marca. V ministrstvu zunanjih zadev je bila danes konferenca med srbskimi in avstro-ogrskimi delegati. Večerni časopisi poročajo, da

so glavne vire glede začasnega trgovinske pogodbe s Srbijo premagane.

Belgrad, 5. marca. V današnjem ministru svetu je poročal trgovinski minister Drašković o svojem potovanju na Dunaj.

Dogodki v Macedoniji.

Skoplje, 5. marca. V neki hiši so izsledili francoskega varovanca Damijana Martinova, ki je baje načelnik bolgarskih vstašev v Skoplju. Martinov je izjavil, da se voda le avstro-ogrskemu orožniškemu častniku. Ko ga je prišel nato aretovat avstrijski stotnik E. Turić, je vrgel Martinov bombo, ki pa je le njega samega ranila na nogi, dočim se častniku ni nič zgodilo.

Sofija, 5. marca. Po celi Albaniji se je zopet pričelo običajno spomladansko gibanje, ki ga turška vlada le pospešuje s tem, da je izpustila iz progonstva zloglasnega voditelja mitroviških Arnavtov, Isak Boljetinca, ki ima na vesti nad 20 umorov, med njimi tudi umor konzula Ščerbine.

Položaj na Rusku.

Petrograd, 5. marca. Slovenska otvoritev državne dume bo šele 27. maja, t. j. ob obletnici carjevega kronanja. Takoj se predloži zakonski načrt o novem posojilu, o davku na papir, na plin, na elektriciteto itd. Sredi meseca junija se zasedanje že odgodi.

Trgovinska in industrijska zveza cele Rusije je na svojem shodu, ki se ga je udeležilo nad 6000 delegatov, sprejela resolucijo, v kateri pravi, da je sedanje postopanje vlade nepostavno ter se ne sme več trpeti, ker nastane sicer skrajna nevarnost za državo in dinastijo.

Časopis „Strana“ poroča, da je car dne 2. t. m. podpisal zakon, s katerim se odpravi smrtna kazenska.

Boji verskih fanatikov na Francosku.

Pariz, 5. marca. Po duhovnikih načuvanih kmetov prebivalci v okraju Haute Loire so se pripravili na obupne boje zoper vladne komisije, ki pridejo popisovat cerkveno premoženje. Pod ceste k vasem so baje položili mine s smodnikom. Kmetje čakajo oboroženi s kosami in vilami, ženske pa imajo pripravljeno vrelo vodo, da jo izlijo na vojake. Agitatorji so namreč kmene načuvali, da komisija nima samo namena, popisati cerkveno premoženje, temveč vladu jim hoče vzeti hiše.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. marca.

Jubilej Josipa Stritarja.

Danes praznuje eden izmed najznamenitejših in najzaslužnejših književnikov slovenskih, profesor Josip Stritar, svoj sedemdeseti rojstnodan. Josip Stritar je bil rojen 6. marca 1836 v Podsmreki pri Velikih Laščah na Dolenjskem. Po končanih gimnazijskih študijah je odšel na dunajsko vseučilišče učit se modroslovja. Navezal sam nase, brez podpore od doma, si je moral, kakor marsikateri slovenski dijak, služiti kruhu s poučevanjem. Sreča mu je bila mila, da je dobil odgovitljsko mesto v bogati, odlični rodbini, s katero je prepotoval malodane vso srednjo Evropo. Ta potovanja so bila zanj eminentne važnosti. Potovaje po Nemškem, Francoskem in Italijanskem je poglobil svoje znanje v modernih jezikih, se temeljito seznamil s francosko in italijansko literaturo ter se vobče na vseh poljih tako izpopolnil, da si je pridobil svetovno naobrazbo. Dovršivi svoje modroslovne nauke, je vstopil v državno službo na Dunaju, kjer je kot profesor uzbrano in marljivo deloval, dokler ni pred leti stopil v stalni pokoj. Sedaj živi v pokolu na Dunaju. — Stritarjeve zasluge za slovensko književnost so tako izredno velike, da bi bilo treba napisati debelo knjigo, ako bi se hotelo dostojno oceniti njegovo literarno delovanje. Največja Stritarjeva zasluga je, da je Slovencem od-

kril Prešerna in da je s svojim zgodom pokazal slovenskim pesnikom in pisateljem pota, po katerim jim je treba hoditi, ako hočejo svojemu narodu ustvariti dela trajne vrednosti. Najpohalnejšega pomena za slovensko slovstvo je ustanovitev dunajskoga „Zvonca“, ki ga je Stritar leta 1870. poklical v življenje. To je bil prvi res literarni list slovenski. Okoli njega je zbral Stritar kolo najboljih tedanjih pesnikov in pisateljev slovenskih. Stopeč na višku izobrazbe, sam velenadarjen pesnik in pisatelj in obenem fin estetik, ni bil nihče na Slovenskem bolj sposoben za urejanje beletrističnega lista kakor on. V „Zvoncu“ je Stritar priobčeval svoje umotvore: pesmi in romane, kritike, estetske razprave in poučne spise; vsi ti umotvori so se odlikovali po svoji dovršenosti in so služili kot vzor vsem mlajšim pisateljem in pesnikom, katerim je Stritar s svojimi „Literarnimi pogovori“ v „Zvoncu“ podal dragocena navodila za uspešno delovanje. Novo življenje je zavralo na polju slovenske književnosti, nov osvežujoč duh je zavel v našem slovstvu in na pozorišče je stopil mlad pisateljski rod, vzgojen po Stritarju. Na polju slovenskega slovstva je nastala doba splošnega preporoda, katere ustvaritelj je bil Josip Stritar. Da se je naša literatura v zadnjih desetletjih tako bujno razvila in razcvetela, je v prvi vrsti zasluga jubilarjeva. Sploh so pa Stritarjeve zasluge, ki si jih je stekel za našo literaturo, tako velike, da jih ni moči, kakor smo že gori naglašali, oceniti v kratkih potezah. Pridržujemo si to za priliko, ko se priredi v Ljubljani Stritarjeva slavnost in ko pride v našo sredno pesnik sam. Jubilarju pa, ki je, da govorimo z njegovimi besedami, „sveto služil sveti domovini“ in v njeni službi osivel, čestitamo iz srca povodom njegove sedemdesetletnice z željo, da bi ga Bog ohranil narodu slovenskemu še mnoga, mnoga leta!

Izdajice se perejo. Klerikalci so storili črno izdajstvo. Prodali in izdali so koroške in štajerske Slovence, da jim je vratil vladni pokrov. Ker tega mrvarenja našega jezika ni konec, prinašamo zopet nekaj pravdiščnih novih cvetkov od tod. Take so n. pr.: Dinstano ovce Stegno, Netz pečenje, Sočivo 12. Speck kraut, kisela repa 12. Spinat, Huchen iz Save, Volovska gube Salata, Sladkiši, Strudla od Jabuka itd. To je res že potencialen skandal za slovensko Ljubljano, kjer človek v slovenskem hotelu s slovenskega jedilnega lista večkrat ne more razbrati, kaj pravzaprav nudi Kamposchova kuhinja!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so nadalje poslali zbirke rabljenih poštnih znakov slediči p. n. gg.: 98. o. Benigen Snoj, slovenski kurat v Aleksandriji; 99. Neimenovan nabral v kat. in zadružni tiskarni; 100. Josip Lučovnik, Smarjeta v Rožni dolini na Koroškem; 101. Fran Lokar v Ljubljani; 102. Jernej Poje na Vrhniku, p. Stari trg pri Rakeku; 103. Neimenovan v Ljubljani; 104. Katinka Guštinova v Metliki; 105. Ljudmila Sirnikova, učenka VII. razreda mestne dekliske ljudske šole v Ljubljani; 106. Neimenovan iz Ljubljane; 107. Anton Tomšič, stražmojster v pok. v Il. Bistrici; 108. Ivanka Klemenčičeva v Dekanah; 109. Matija Rode, urednik „Naroda“ v Ljubljani; 110. Teo Jak, učenec v Velikovcu; 111. finančni svetnik Ivan Pogorelec v Sarajevu; 112. Fran Medica, Morina Tirolskem; 113. Joško Brgant, nadučitelj; 114. mgs. Tomo Zupan, pravomestnik družbe sv. Cirila in Metoda itd. v Ljubljani; 115. Neimenovan iz Gorice; 116. Iv. Drašler, Dole pri Borovnici; 117. Elca Watzak, Smartno pri Litiji; 118. Fran Abulner, asistent mestne hranilnice v Ljubljani; 119. Josipina Kovač v Zatični; 120. Josip Vrtovec v Vel. Žabljah p. Cesta-Križ; 123. Terezija Krajnc v Luki pri Zidanem mostu; 124. Josipina Kovač v Zatični; 125. Neimenovan iz Ljubljane; 127. Božidar Račič, gimnazijec v Ljubljani; 128. Danica Santel, imenom III. slov. tečaja v Gorici; 129. Fanica pl. Kappusova v Kamni gorici, Gorenjsko; 130. Marica Hummer na Jesenicah; 131. Ivan Stanovnik, gimnazijec v Ljubljani; 132. Berta Sevar v Ljubljani; 133. Vid Janžekovič, kapelan pri Sv. Lenartu v Slov. Gorice; 134. Matija Zemljič pri Sv. Lenartu v Slov. Gorice; 135. Josip Kolenc v Ljubljani; 136. Ferdinand Hlebš v Kranju; 137. Mat. Perč, St. Stefan pri Vel-

stajerske Slovence? Zato da bi Nemci pridobili, da bi jim Nemci v odseku ne prevrnili razdelitve mandatov na Kranjskem. In taki izdajalci, ki bi jih drugod pobili, hočejo sumničiti in s sumničenji prikriti svoje brezmejno lopovstvo? Klerikalci se perejo zaman! Izdajale so, a izdajalci ostanejo!

</

kovev; 138. Zdravko Sagadin, gostilničar v Sesteržah, Ptujsko gora, Spod. Štajersko; 139. Vekoslav Šumenjak, dijak v Mariboru; 140. Anton Gams, učitelj v Lembahu pri Mariboru na Dravi; 141. Tomo Vamberger v Spodnji Šiški; 142. Malvina Plaper, vrtnarica v Podgori pri Gorici; 143. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani; 144. Rudolf Sartory v Žalcu; 145. Marijana Nolljeva v Ljubljani; 146. Klementina Plikova, učiteljica v Št. Vidu pri Zatični; 147. Anton Sinigoj, hlapec v goriškem semenišču; 148. Katarina Cehovin iz Dobrove pri Ljubljani; 149. Anton Vauti, Rute p. Šmihel nad Pliberkom; 150. Neimenovan iz Trsta.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Občni zbor pevskega društva „Slavec“.** Ta — po številu 22. občni zbor, odkar obstoji „Slavec“, se je vršil v soboto, dne 3. t. m. ob številni udeležbi. Zborovanje je vodil g. predsednik Dražil, ki je v svojem ogovoru naglašal, da je bilo društveno delovanje v preteklem letu tako povoljno kot prejšnja leta. „Slavec“ je resil svojo čast vsakokrat, kadar je nastopil, to je pokazala tudi sijajno uspešna letošnja „Slavčeva“ maškarada. Predsednik se je nato spominjal umrlih, za društvo zaslužnih članov. Nemila smrt je ugrabila društvo časnega člana, vladika J. J. Strossmayerja. Društvo je tega velikega jugoslovenskega mecenca vedno visoko cenilo. Dokaz temu, da je njemu na čast preredil koncert že 18. marca 1888 v takratni redutni dvorani, ki pa se je mogel vršiti le, ker je več znanih virtuzov priskočilo društву na pomoč. Vojaška oblast je namreč odpovedala vojaško godbo, ker je bil Strossmayer — Slovan. Pogreba se društvo ni moglo udeležiti, ker je razdalja prevelika; poslalo pa je sožalno brzjavko. Umrl je dalje ustanovitelj in zaslužni prvi predsednik društva g. A. Jeločnik v Litiji. Pogreba se je udeležila večja deputacija z zastavo; na grob se je položil venec. Obžalovati moramo še smrt člana: g. Kramarja, bivšega marljivega odbornika, ter podpornikov g. Ahlina in gosp. Lapajeta. Vsem kliče predsednik: Slava! in navzoči se dvignejo raz sedeže. Predsednikovemu ogovoru je sledilo tajnikovo poročilo. Prejšnji tajnik g. Poženel je odšel v Abacijo, zato je njegove posle prevzel gospod Selak ter jih vestno vodil. Tajnikovo poročilo obsegava v bistvu to, kar je omenjal že g. predsednik. Omenja le še več društvenih prireditev in veselic, pri katerih so bratje pevci vedno častno nastopali. Najlepši društveni izlet je bil oni na Vrhniku, kjer je bil „Slavec“ sprejet s pravo gostoljubnostjo. Posebne zasluge za to si je takrat pridobil davkar v pokoju g. Gruden, ki ga je tudi pokosila nemila smrt še pred nekaj dnevi. Lepo so uspele vrte veselice, Martinov in Silvestrov večer; nadkrilila pa je vse prireditve letošnja „Slavčeva“ maškarada. Lepo je uspevala društvena plesna šola, kar je zasluga brata g. Jeločnika in njegovega spretnega vodstva. Društvo je pristopilo lepo število podpornih članov. „Slavec“ šteje sedaj 7 častnih, 22 ustanovnih, nad 300 podpornih in 48 izvršujočih članov. Tajnikovo poročilo končno graja mlačnost nekaterih pevcev ter jih pozivlja k uspešnemu delovanju. Zapisnik in poročilo sta se z odobrenjem vzela na znanje ter se izrekla tajniku zahvala obč. zborna. O denarnem stanju je poročal blagajnik g. Vehar. Iz poročila posnamemo, da je imelo društvo dohodkov 4193 K 55 vin., stroškov 3757 K 39 vin., skupnega denarnega prometa torej 7950 K 94 vin.; prebitka je bilo 436 K 16 vin. Napredovalo smo od leta 1904. za okroglih 500 K, k čemur pa je pripomogla zapuščina umrela g. Škrjanca. Revizorja sta našla račune in knjige v popolnem redu, zato se je blagajnikovo poročilo s pohtalo odobrilo. Volitev novega odbora je provzročila večjo debato, ker sta se hkrati odgovarala vsaki izvolitvi gg. predsednik Dražil in podpredsednik Kopitar. Šele po dolgotrajnem prigovarjanju in na glasno in odlčno željo se je dal g. Dražil pregovoriti, da je zopet prevzel mesto predsednika. Tudi g. Kopitar se je dal za enkrat pregovoriti ter sprejel izvolitev. Burno obdržanje je sledilo izjavi g. Dražila. Odbor za leto 1906. je torej sledič: predsednik Iv. Dražil, podpredsednik Val. Kopitar, tajnik Drag. Selak, blagajnik Iv. Vehar; odborniki: Jos. Pleško, Iv. Kocjan, Teod. Sartori, Avg. Lebar in Mat. Oblak; revizorja: Fr. Kristan in Filip Kranjc. Po volitvi odbora se je stavilo več umestnih predlogov. Omenjamemo le nekatere. Na predlog gosp. Severja se izreče zahvalo gg. Oblaku in Jeločniku za pridobivanje novih članov. Predsednik predlaga, naj se že sedaj prične s predpripravo za društveno 20letnico; treba bo pridobiti novih pevskih moči. G. Pleško predlaga, naj bi se ustavnil nekak podporni fond iz katerega bi se pevcev v slučaju bolezni dovo-

ljevala podpora, kar bo na pristop članov gotovo vplivalo. Predsednik pojasnjuje, da je odbor o tem že razmišljal ter se bo še nadalje informiral in poročal prihodnjemu občnemu zboru. G. Dražil meni, da bi se ustavil odsek za pridobivanje pevcev ter podvarja, da stoji društvo na demokratičnem stališču, torej ni treba, da bi morali pevci zahajati v frakih k pevskim vajam ter je vsak pevec poštene značaja dobro došel. G. Misulinč predlaga, da bi se napravljalo več manjših zabav in izletov, pevskih večerov itd. Gg. Kranjc in Grad se zavzemata zato, da bi se kaj ukrenilo, da bi pevci zahajali k izkušnjam ter zahtevata, da naj pevovodja poučuje tudi, če je manjše število pevcev navzočih. Predsednik izreka končno zahvalo udeležencem občnega zborna za mirno zborovanje, zahvaljuje se odstopivšim odbornikom ter jih prosi še nadaljnje podpore. Zahvaljuje se nadalje slavnemu občinstvu za podporo in številom obisk društvenih veselic; najiskrenejšo zahvalo pa izreka ljubljanskim dnevnikom, tem veselilam, za krepko podporo s priobčevanjem društva tičnih se vesti. Ta zahvala se zabeleži v zapisniku.

— **Akademija.** Redna odborova seja je jutri, v sredo 7. t. m. ob 8. uri zvečer v „Narodni kavarni“. — **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljuči.** Podružnica priredila v torek, dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani izvandeden občnem zboru z naslednjim dnevnim redom: Volitev odbornika na mesto umrlega gosp. dr. Adolfa Schafferja. — Koj po občnem zboru se bode vršila odborova seja.

— **V. c. kr. gozdni drevesnici v Gradišču v Ljubljani oddajajo se bodo pomladni zopet smreke in borovci, kar je razvidno iz današnjega razglasa.**

— **Hiše so v nevarnosti** pri Devici Mariji v Polju. Tikočna vasi teče Ljubljanica in spodjeda zemljo. Ob vodi je pot, ki je že vsa spodjena, tik ob poti pa stoje hiše, ki se ob kaki katastrofi za potjo prav lahko prekučeno v vodo. Tukaj je treba pomoči in sicer nujne moči. Obljuba se sicer že let škarpa, a je še do danes ni. Nekateri posestniki so že sami poskušali kaj popraviti, a vse nič ne izda. Tudi vodstvo papirnice v Večah opozarjam, da se kaj lahko zgodi, da voda spremeni svoj glavni tok in pusti jezove in turbine na suhem. Posestniki iz Slap imajo leto za letom ogromno škodo. Mnogo parcel je že prišlo pod vodo, kadar pa voda naraste, je uničena vsa trava po travnikih, da je porabna le še za gnaj. Za uravnavo Ljubljance je narejen proračun in so tudi posestniki obljudili precejšnjo sveto, zato je upati, da se merodajni činitelji ganijo in pomicajo, da je v nevarnosti eksistence in morda celo življenje več oseb.

— **Hudobni farani.** Pred nekaj dnevi smo priobčili iz Ihana vest, da računa ondotni župnik Antoničič predrago pogrebe, vsled česar trdijo farani, da jih odira, kar je imelo za posledico, da jih je nagnal župnik s hudobneži. 76 K za en pogreb. Upati je bilo, da bo g. župnik ponizno priznal svoje odiranje. A kaj še! V nedeljo se je razkoračil na prižnici, da po pogreb, ki stane 76 kron, še ni predrag! 1000 K je obljudil onemu, ki mu dokaže, da je zase le enkrat preveč zaračunal. Na to bodi kratek, a prav dolochen in jasen odgovor, kakor se da kmetskemu fajmoštru, čigar edini namen je, kupiti si premoženje s trdo prisluženimi kmetskimi žulji. Pogreb je veljal 76 kron; nas nič ne briga, kaj je zaračunal Antoničič pri pogrebu tako neušmiljeno draga, da je prišel do te vsote. Tukaj se gre le za to, da je kmet moral plačati tak znesek, če ne, bi ga bil Antoničič ukel v deveti pekel. Ako bi se ravnal duhovnik po katekizmu, ki uči, da je pokopavanje mrljev telesno delo ušmiljenja, bi storil zastonj to delo ušmiljenja. Ne rečemo, da bi ravno nič ne dobil za izvršenje cerkvenih ceremonij — naše ljudstvo že tako prerađo siplje duhovniku — a da bi kak Antoničič smel računati, kolikor se mu ravno poljubi in kolikor ravno poželi, tega nas ne bo nikdar prepričal niti on niti kdaj drugi. „Slovenec“ je prinesel smoči neko skrupcalo, katero je baje podpisalo nekaj posestnikov iz Ihana. Zakaj „Slovenec“ ne objavi teh imen? Zakaj niso ti Antoničičevi podprenniki povedali, da ima njihov fajmošter mlado, čedno in ljubeznjivo žensko pri sebi v farovžu, docim mu je franciškan iz Kamnika nasvetoval prialteno kuharico? To povojte možje „Slovenčevev“! Antoničič se pa priporočamo, da prebere ali vsaj pove vso to na prižnici in ne samo par odstavkov, katere zvija in zavija, da bi naklepal iz njih, kaka krijeva se godi njemu božjemu na mestniku in ihanskemu izmogzalu.

— **Naše dobro katoliško ljudstvo in njegovi voditelji.** Na pustni večer so se stepili fantje iz Mengša in

Topol, večinoma samo devičarji. Trije so bili obstrelni, dva precej nevarno, štirje pa so z noži obklani. Peter Peterlin iz Topol je strejal s puško in so mu orožniki konfiscirali dve puški. Čudimo se pri tem, da menseški kapelan, ki taku isče novic in obere vse stare babe, ni sporočil te krvave bitke v „Slovencu“. Upamo, da se vsaj primerno zlaže, kadar sporoči to vest v svoj priljubljeni list. Obenem ga pa prosimo, naj opiše vse telesne in srčne občutke, ki ga navdajajo, kadar se solnči ob milosti tiste menseške hajlovke, ki ima moža v Tirolah in je „sama doma“, in s katero tako ljubezni golčeta visoko pesem v preblaženi nemščini. Naj bi nam gospod kapelan povedal, ali se hodi k tej ženski učit nemški, ali hodi samo jest in pit, ali pa le kvartat in se nekako poigračkat z ljubo stvarco. Sicer je kapelan stalen gost vseh menseških Tirocev in jako velik njih priatelj, vendar se zadovoljimo, če izvemo vse „zadeve“ z gori omenjeno omogočno žensko. Skodilo ne bo!

— **Za „Domžalski Sokol“** so darovali: V veseli družbi 4 gospodje pri g. A. Müllerju 6 K 20 v. Večja družba pri g. Fr. Flerinu, trgovcu v Domžalah, 4 K 42 v. Vsote so se izročile blagajniku, g. Fr. Kuharju.

— **Domžalski dogodki pred sodiščem.** Včeraj se je vršila v Kamniku zadnja kazenska razprava proti „krivcem“, ki so povzročili ekscese v Domžalah. Seveda so ti krivci sami Slovenci. Franc Stele iz Kamnika je bil obsojen na 48 ur zapora, Michael Kvas iz Domžala pa na 24 ur. Hinko Sax iz Kamnika na 10 K, Pavel Stefanovič iz Ljubljane na 20 K, Ivan Žagar iz Kamnika ter Bedrich Polak iz Mengša sta pa bila oproščena. Tako velik krivec Sedej, ki je zgrabil orožniku za bavonet in ne vemo kaj še vse, ne dobi nobene kazni. Kako milostno in usmiljeno ter prizanesljivo ravnajo z nami!

— **Iz Litij** se nam piše: Kako priljubljen je bil v Žužemberku umrli notar g. Iv. Gregorčič, ki smo ga pretekel četrtek položili na tukajšnem pokopališču k večnemu počitku, je pokazala mnogobrojna udeležba pri njegovem pogrebu. Vkljub neugodnemu vremenu so prihiteli pokopniki prijatelji od bližu in daleč, da mu izkažejo zadnjo ljubav in ga spremijo na zadnji poti. Prihiteli so njegovi prijatelji — advokati in sodniki, trgovci in obrtniki, samo od njegovih stanovskih tovarishev ni bilo nobenega, izvzemši domačega notarja g. Svetca, ki je poslal namestnika na pogreb, ker se ga radi starosti in bolehnosti pri skrajno neugodnemu vremenu ni mogel osebno sam udeležiti. Da so pokojnikovi stanovski kolegi nanj dodelili posabili, je napravilo zlasti na rodbino zelo mučitv.

— **Škof bo tepen!** Piše se nam iz Šmartna pri Litiji: Ljubljanski škof bo tepen, nabil ga bo pa naš kaplan Kralj. Ne verjamete? Poslušajte! Pretekli petek je Kralj obljudil vsem otrokom, ki so maškare gledali, da bodo tepeni, in poslal k nadučitelju dyakrat po palico, a je dyakrat ni dobil. To ga je tako ujezido, da se je najprej s psovki spustil na nadučitelja, potem pa se otrokom zagrozil, da ne bo smel nihče k birmi. Bravo, gospod kaplan! To je izvrstno; saj ste že tako omenili, da ne bo noben liberalci za botra. Škofu pa svetujemo, naj se varuje kaplana Kralja, ki bo do takrat, ko se snida, gotovo že dobil kako palico, da ga bo ošvral, ker je zjala prodajal pri maškarah, kakor šmartenski glavci.

— **Cigaretje je kadila** v Mirni na Dolenskem neka 16letna Marijina hči. Župnik Kocjančič se je zdel to tako velik pregrešek, da jo je za tri mesece izključil iz Marijine družbe. Ko se je pa omožila neka druga Marijina devica, pri kateri so se sadovi prevrcole ljubezni že kaj hudo poznali, imel je Kocjančič ob njeni poroki govor poln vzvišenih izrazov in jo priporočal v posnemanje vsem Marijnim hčerkam.

— **Mesto venca na krsto umrlega g. J. Gregorčiča,** c. kr. notarja v Žužemberku, sta darovala njegova prijatelja g. Knaflieč, tovarnar in posestnik v Šmartnem pri Litiji in g. Karel Zotmann, c. kr. sodni pristav v Litiji, vsak ali 10 K v prid ljudskih knjižnic ferjalnega akademičnega društva „Prosvetet“, za kar se jim omenjena korporacija najiskreneje zahvaljuje. Naj bi našla mnogo posnemovalcev!

— **Tudi idrijski klerikalci** nabirajo podpise proti reformi zakonskega prava. S tem pa ne nadlegujejo le svojih pristašev, ampak skušajo dobiti tudi pri naprednih somišljenikov podpisov in to na naravnost nasiilen način. Poročalo se nam je več takih slučajev, odlikoval se je pri tem posebno neki klerikalni paznik, ki ima najbrž preveč časa, da ga trati s tako nepotrebним opravilom. Nimamo nič proti temu, da dotičnik pri svojih pristaših moleduje za pod-

pise, odločno pa mu odsvetujemo storiti to pri naših somišljenikih, ker sicer bomo jasneje govorili. Našim pristašem pa svetujemo, da tem nepotrebni agitatorjem kratkomalo vrata pokažejo.

— **Priklopiljenje Kandije k Novemu mestu.** Že dolgo vrsto let je na dnevnejšem rednu vprašanje, kdaj in pod kakimi modalitetami bi se priklopila Kandija k Novemu mestu in vsekdar, kadar pride ta zelo kočljiva stvar v resno pretresavanje, se konča s popolnim neuspehom. Pred kakimi 10 leti so bili Kandijanci že pripravljeni brez pogojno združiti se z Novim mestom, a takrat jih meščani niso hoteli sprejeti, sedaj pa zopet večina Kandijancev noče o tem ničesar slišati. Po naravi mora vsak tuječ soditi, da spada Kandija k Novemu mestu, saj jo deli samo reka Krka, med tem ko so življenski pogoji na obeh straneh eni in isti, tudi se mnoge nove stavbe samo na veliko lepih in pripravnih legi v Kandiji in gola resnica je, da se bode prej ali slej Kandija priklopila novomeški občini. Žal, da se to ni že zgodilo, ker prav gotovo bi se bilo na lepih stavnih prostorih v Kandiji davno že dvignilo to ali ono javno poslopje in mesto bi se bilo na tej strani tudi izdatno razširilo medtem ko na primer sedaj še Novomeščani ne vedo, kam bi se postavilo novo gimnazialsko poslopje, ker je na mestni strani za tako stavbo pripraven prostor zelo težko najti. Uvažuje vsa ta dejstva, so nekateri posestniki v Kandiji naprosto župana g. Zurca, da naj bi se vendar zopet enkrat poskusilo o tem razpravljati ter da naj povabi vse hišne posestnike iz Kandije na razgovor in res je gospod župan tej želji ustregel ter sklical ozirna povabil vse posestnike na dan 25. sivečana ob 3. popoldne k Windischerju. — Zbral se je 58 posestnikov in gospod župan je otvoril zborovanje s primernim nagovorom ter je je popolnoma korektno in nepristransko vodil. K besedi se je oglasil g. dr. De Franceschi, ki je v zvoku v pomen zborovanja temeljito razložil ter s svojim govorom pojASNIL, kake dobre bi uživala Kandija in nasprotno, kakšna bremena bi imela prevzeti, ako bi se združila z Novim mestom. — Nato so se zglasili nekateri gospodarji, ki so pa strasti na sprotni strani zadrževali svoje zadovoljstvo. Posebna hvala gre tukajšnjemu dež. daceriju g. Fr. Kvasu kot pevovodji, ker se je iz prijaznosti toliko potrudil, da je v tako kratkem času tako temeljito čisto neuke pevce izuril in njihova grla ublažil. Ž uprizoritivo in nastopom petja pri tej veselici si je predobil vrli g. Kvas obilo pohvale in zaupanje pevcev. Pokazal je, kaj premore živala delavnost in vztrajnost ter veselje za poučevanje. Pokazal je s tem namenom zborovanja dosežen, se je zaključilo.

— **Iz Trebnjega.** Dne 4. marca t. l. je predaval c. kr. vinarski nadzornik Buhoslav Skalicky v Trebnjem „o novem vinogradništvu“. Svoje predavanje je strokovno razdelil, pričenši z zasaditvijo do vseh važnejših del v vinogradništvu; vrhu tega je dodal kot dodatek svojemu izbornemu predavanju „Avstrijsko zakonodajstvo v trdnovnih zadevah“. Ko je gospod nadzornik v svojem govoru premotril naš žalostni položaj v vinogradništvu, ker je trtna uš pokončala vse vinograde, je z jasnim dokazi zopet kazal na krasne uspehe novega vinogradništva, koje je vendar tako važna panoga kmetijstva na Dolenskem. Bodril je vinogradnike, naj ne obupajo, čeprav stane precej truda in mnogo stroškov, predno zopet primerno urede svoje vinograde. Vesel in zadovoljen je bil gospod nadzornik, ker je videl, kako pazno in vestno so poslušali in v izvidnim zanimanjem sledili poslušalci njegovemu predavanju; pouka se je udeležilo nad 100 posestnikov; pred par leti je prišlo k takemu predavanju komaj do 20 poslušalcev, sed

in februarju sta „Domoljub“ in „Slovenec“ z vso silo napadala „Slapensko posojilnico“ ter ji namenoma hotela spodbopati kredit, katerega uživa pri ljudstvu, dosegla sta pa oba lista z vsemi hujšači ravno nasprotuo, ljudstvo je zadobilo ravno vsled hujšanja od strani „Slovenca“ in „Domoljube“ še večje zaupanje v ta vsega zaupanja vredni narodno-napredni de-narni zavod.

Zelznicno po Sulski dolini so že začeli graditi od Lipnice.

Električno razsvetljivo dobri trg Arve na Stajerskem.

Obesil se je v Gaberju pri Celju v nedeljo zvečer Hrvat Ivan Zwerenz, ki je bil pa pominjen sluga nemškutarje.

Velik viom v Mariboru. Neznani tatovi so vломili v stanovanje gospe Frančiške Scherbaum v Mariboru, ko je šla v cerkev za eno uro. Tatovi so pokradli denarja in raznih vrednostnih stvari v skupni vrednosti 4500 kron. O tatovih ni sledu.

4 meseca zaprt, ker je padel po stopnjicah. Stvar je bila taka-le: 48letni kolar Karel Gosnik iz Legna je v Ribnici na Štajerskem padel v pjanosti po kletnih stopnjicah posestnika Fuchshofnerja, dasi ni imel v kleti nič iskat. Pri padcu se je Gosnik nekoliko pobil in tožil Fuchshofnerja za odškodnino 186 K. Marnberško sodišče je toženca seveda oprostilo. Ko je Gosnik videl, da je pogorel s svojo zatevno, je nahrul takoj grobo sodnika, da je dobil za to 6 tednov ječe. Proti civilni sodbi se je Gosnik priča pri mariborskem okrožnem sodišču, a je tudi takoj propadel. Neukrotljivi tožitelj se je spravil zdaj na nasprotnikovega zastopnika in ga zmerjal, da je moral priti stražnik, da ga je odstranil. Gosnik je bil pri sodišču oproščen na tožbo odvetnikovo. Zdaj je dobil pogum in se lotil svojega zastopnika, ki mu ga je postavila graška odvetniška zbornica, da ga je zastonj zastopal. Parkrat je prišel v njegovo pisarno in zahteval ves divji svoj denar, sicer mu bo že pokazal, grozil, da ga naznani in ga s sodnikom vred imenoval goljufa. Ker se je Gosnik zaletaval v odvetnika, hoteč denar in kričal kot norec, je moral priti stražnik, ki je odvedel nasilnika v zapor. Na zahtevo državnosti je bil Gosnik zaradi hudo delstva javne nasilnosti z izsiljevanjem obsojen na 4 mesečno ječe. Vse to pa, ker je padel po stopnjicah!

Branjario z ukradenimi rečmi bi si bila lahko ustanovala, če bi bilo vse res, kar je mariborsko državno pravdinstvo očitalo Uršuli Vrbenjak iz Nekotnjaka pod Ljutomerom, da je ukradla sosedoma Michaela in Marija Krajnc. Med ukradenimi rečmi je slanina, prekajeno meso, 30 litrov belega vina, 6 litrov olja, 300 litrov mošta, 100 litrov drugega vina, 27 litrov slivovke, salata, kumare, česen, 5 košar sadja, detelja, seno, neka rumena koža, koruza itd. Obtoženi se pa ni dalo drugega dokazati, kot da je ukradla kožo, zato je bila obsojena le na 1 mesec.

S srpom. V Trstu sta se stepla 32letni delavec Rudolf Sila in 30letni Anton Delpup. Delpup je Silo s srpom tako nevarno ranil, da so ga morali pripeljati v bolnico.

Z vlaka je padel med postajama Herpelje in Boršt včeraj dopoldne 57letni sprevodnik državne železnice, Josip Polc, ko je ščipal vozne listke. Pri tem si je večkrat zlomil roko in dobil več drugih poškodb. Našel ga je še pozneje neki čuvaj, ko je šel po progi nadzorovat. Prepeljali so ga v tržaško bolnico.

Napad in tatvina. Ko se je kuvarica Rudolf v Trstu v soboto zvečer vračala s svojega dela na svoje stanovanje, napadel jo je pri hišnih vrati njenega stanovanja mlad človek in jo hotel posiliti. Ker je Rudolf vpila, prihiteli so ljudje, napadelec pa stekel z zneskom 54 K, katere je v naglici ukradel kuvarici. Prijeti so ga pozneje v neki sosedni ulici in je 25letni postopač Krištof Vabič.

Poškodovan železniški most. V soboto je neki tovorni vlak z iskrami iz lokomotive užgal leseni del železnega mosta med postajama Draga in Boršt v Istri, vsled česar je bil most tako poškodovan, da so morali potniki v nedeljo prestopati. Zdaj je most že toliko popravljen, da ni več nevarnosti.

Opatiskske novice. V kotel vrele vode je padel v četrtek štiriletni otrok hotelirja in posestnika Grand hotela v Opatiji g. Vilma Zehentnera ter se jako nevarno opeljal. — Korzo. Kolikor je bil tržaški in reški korzo letos veličastnejši, toliko je bil opatiski mizernejši od drugih let. Krivo je bilo seveda vreme, katero je bilo v petek in soboto jako slabo. Ali v nedeljo je zasijalo pravo spomladansko solnce in privabilo vseeno polno občinstva in oklice in Reke v Opatijo na pustni korzo. Videti je bilo kako lepo okra-

šenih kočij in drugih umetnih in smešnih skupin kakor tudi poedinih mask, ali kakor že omenjeno, to ni bilo nič proti lanskemu korzu. — Ogenj. V soboto okoli 3. ure zjutraj je začel goreti paviljon g. pl. Marochino. V njem se nahaja kavarna (takozvana „Strand-Caffé“), modistinja Gassner in fotografični atelje. Ogenj se je jako hitro širil in je uničil vse, to pa zaradi tega, ker je ta paviljon ali pravzaprav baraka, narejen deloma iz lesa. Velika sreča je bila, da so ogenj pravočasno opazili ter da so ljudje, stanjuči v bližnjih hišah in vilah, hitro skočili na noge ter tekli gasit. Ogenj je janetila najbrž hudo roka, ker je našel že pred nekoliko dnevi neki voznik gorečo cunjo, namečeno v petroleju, pri imenovanem paviljonu. To je že tretji paviljon, ki je v teku enega leta pogorel ter povzročil dosteni strahu med sosedi. Ker je v Opatiji takih barak, ki niso ravno za polepšanje mesta in v katerih imajo nekateri vso svoje eksistence ter so v strahu okolici radi ognja, kajti nesreča nikoli ne počiva, bi bilo dobro in koristno, da se te barake že enkrat odstrani, nekatere so že napol gnile. — Tuje i v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1905 do 1. marca 1906 10.706 gostov. Od 27. februarja do 1. marca 1906 jih je prišlo 320, a 1. marca je bilo v Opatiji nastanjene 2200 gostov.

Slovensko akademično društvo „Ilirija“ v Pragi. Drugi redni občni zbor se vrši dne 7. marca 1906 ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije „u Pokorných“ (Ječna ulice).

Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu nam nudi ta teden nenavadni užitek. Vodi nas po Kordiljerah Bolivije in po velikanskih pragozdih te malopoznate pokrajine. Človeških bivališč skoraj ne srečujemo, ako izvzamemo par revnih misijonskih postaj iz blata narejenih in s slamo pokritih koč, zato pa občudujemo božje stvarstvo v vsej veličastnosti, kakor neizmerno snežne poljane na vrhovih, s katerih derejo med divje razmetanimi pragozdi majestetični vodopadi. Vegetacija v teh pragozdih je tako bujna, da si je Evropeji niti predstavljal ne moremo. Tu so palma z listi, ki so po 12 metrov dolgi, praprot liki smrek, orjaški kaktusi itd. vse pa prepregajo razne predenice in zajedalci. Vidimo tudi dve polno visičnih gnezd ptic kalcev. Sredi teh gozdov pa naletimo tukatam na kulturo s polnimi kovovci in bananami. Ogledamo si tudi, kako se pridobiva gumi iz dreves, lubje kinina itd. Obisk take serije koristoti skoraj več kakor vse čitanje in razkladanje v šolah o tropski vegetaciji. Prihodnji teden pridejo na vrsto zopet eksotične, obenem pa aktualne pokrajine, namreč potovanje po Vzhodnji Aziji, od Bajkalskega jezera skozi Mandžurijo, Kitajsko, Korejo na Japonsko ter boj pri Cemulpu.

Južnoameričani v Ljubljani. Na Dvornem trgu pod „Narodno kavarno“ so se nastanili ta teden v panorami-kosmorami prebivalci južnoameriške ljudovlade Paraguai in se nam predstavljajo, kaka opravila imajo v svoji domovini, kjer ne manjka bujnega zelenja in drugih prirodnih lepot. Poleg indijanskih obrazov vidimo tudi precej Slovanov, ki so se naselili v tej državici in ki so svojo slovensko vzajemnost pokazali celo na pokopališču, kjer počivajo sami Slovani. Serija se odlikuje po izredno čistih slikah in nudi vsled svoje mnogovrstnosti jako veliko izrednega užitka in pouka. Prihodnji teden potujemo po Primorskem.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert v kleti hotela „Union“. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.

Jugoslovanske vesti. Radi namenovanega izleta v Belgrad se je pričela, kakor se nam poroča, preiskava proti hrvaškemu državu „Mladost“ v Zagrebu. Te dni je bil podban Chavrank v Zemunu, da se natanko informuje o dogodkih na komerzu v Zemunu, ki sta ga priredili društvo „Mladost“ iz Zagreba in „Obilić“ iz Belgrada ob prilikah, ko je bil „Mladost“ zabranjen od hrvaške vlade prehod iz Zemuna v Belgrad. Hrvatska vlada je baje silno nezadovoljna s tem, da ni zemunska policija tega komerza zabranila. Govori se, da namenava vlada razpustiti akademsko društvo „Mladost“ zaradi komerza v Zemunu. Člani „Mladosti“ so baje sklenili, da zapuste v tem slučaju Zagreb in se vpisajo na srbskem vseučilišču v Belgradu.

Spomenik hrvaškemu pisatelju Evgenu Kumičiću. V Zagrebu se je osnoval odbor v svrhu, da postavi lani umrlemu hrvaškemu pisatelju Evg. Kumičiću spomenik. Ta odbor je izdal oklic na hrvaški narod v „Hrv. Pravu“ s pozivom, naj nabira prispevke za Kumičićev spomenik. Predsednik tega odbora je Luka Starčević, blagajnik pa dr. A. Pavelić.

Bolgarska mesta. Po najnovejšem ljudskem štetju na Bolgarskem, ki se je izvršilo to leto, šteje glavno mesto kneževine Bolgarske, Sofija, 81.921, Plodiv 45.538, Varna 37.101, Ruščuk 37.019 in Plevna 21.208 prebivalcev. Kaker je iz navedenih podatkov razvidno, ima Bolgarska štiri mesta, ki so večja kakor Ljubljana. —

Jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji. Kakor so nam poroča iz Sofije, se otvoril II. jugoslovanska umetniška razstava dne 23. avgusta t. l. Istočasno se otvorila na svečan način tudi novo bolgarsko narodno gledališče v Sofiji. Kakor smo že poročali, prevzame proekte rat II. jugoslovanske umetniške razstave bolgarski knez Ferdinand. Po iniciativi načasnega ministra dr. Šimanova je bolgarska vlada že določila večjo vsoto denarja za nakup na razstavi izloženih slik in drugih umetnin. Po poročilih iz Belgrada se srbski umetniki že prav pridno pravljajo na razstavo in so že večina končala svoja dela, ki jih bodo razstavili v Sofiji. Srbski umetniki so sklenili, da razstavijo vsa svoja dela v Belgradu, predno jih odpošljejo v Sofijo. Tudi slovenski umetniki bi naj razstavili v Ljubljani svoje umotvore predno jih odpošljejo na razstavo! Kakor se namjavlja iz gotovega vira, se namenava ob prilikah otvoritve razstave in novega gledališča prirediti v Sofiji tudi Kongres jugoslovanskih časnikarjev. To bi bila prav pametna ideja.

Zvonimir Freudenreich umr. Hrvatsko narodno gledališče v Zagrebu je izgubilo eno izmed najboljših svojih sil. V nedeljo je v Zagrebu umrl po daljši bolezni Zvonimir Freudenreich, priljubljeni tenorist hrv. gledališča. Freudenreich je bil dober pevec in izvrsten igralec, katerega bo zagrebško gledališče brez dvoma težko pogrešalo in še teže dobiti zanj sposobnega namestnika. Vsi hrvatski listi posvečajo Freudenreichu simpatično pisane nekrologe.

Nadškof Stadler ni bil pomilovan! Raznili so se v razmetanih pravilih, da bi se smel zopet poročiti. Z grofico Montignoso se začnejo nova pogajanja, da izroči prinčezino Moniko.

Dveletna vojaška služba se vpelje na Japonskem.

Zgradba novega cesarskega dvora na Dunaju, ki je veljala že neizmerno vsote, je baje popolnoma ponesrečena, tako, da je cesar izjavil, da se noči preseliti v novi dvor. Obenem je cesar baje razpustil stavbni odbor ter poveril nadvojvodu Franu Ferdinandu vodstvo nadaljnje gradnje.

Strajk v tiskarnah. V Lvovu je začelo štrajkati tiskarsko pomočno osobje, vsled česar včeraj niso izšli časopisi.

V jezero Iseo v Italiji se je pogrenil cel breg, z njim pa tudi več vil, ki so k sreči bile brez prebivalcev. Obenem se je zrušila celava Tavernola.

Nesreča na plesišču. V Fuechihu (Toskano) je naštel požar v hlevih pod polnim plesiščem. Tla so se udrala ter se je 16 oseb ubilo.

Najstarejši nemški častnik 100letni podpolkovnik Filip pl. Franck je obhajal 4. t. m. 80letni Južnilej svojega službovanja. Cesar ga je imenoval pri tej priloki za generala.

Za varstvo gostilničarskega osobja so sklenili v Turingiji poseben zakon, ki določa, da dekleta izpod 18 let, ako niso iz gostilničarjeve rodbine, ne smejo biti za redno posrečje gostom, temveč se jih sme rabiti le za pomočne opravke, kakor za snaženje posode i. t. d. Sploh mora vsaka oseba, ki je uslužbena v kakem gostilniščem podjetju, po 24 urah službe imeti vsaj osem ur prostega časa. Vsak teden se jim mora dati vsaj pol dneva prostot; razen tega morajo imeti zdrave spalnice ter se jim mora izplačati zaslужek redno vsak mesec.

Obdačenje razglednic. Davčna komisija v nemškem državnem zboru je sklenila, da se vsaka razglednica obdači z dvema pfenigoma. Ker se na Nemškem razpošlje vsako leto do 500 milijonov razglednic, sme se računati na 10 milijonov mark davka. Predlog je bil sprejet s 14 glasovi proti 12 glasom, dasi je neki član opozoril komisijo, da se bo z obdačenjem zelo zmanjšala prodaja razglednic.

* Novost v brzojavni službi.

Ogrska trgovinsko ministrstvo se bavi načrtom, kako bi bilo mogoče v vsakem kraju čimhitreje odpraviti brzojavke. Urediti se hoče zadeva tako, da se bodo brzojavke lahko metale v navadne poštne škrinice, kakor pisma. V ta namen se izdajo posebne zložljive tiskovine z znakami. Zelo praktična bo nova uredba posebno za potnike.

* Prvi maloruski časopis na Rusku.

Rusku je začel izhajati z novim letom v Moskvi pod imenom „Ukraina“ z mesečno in tedensko prilogom „Zora“ in „Hata“. Program mu je ustavnodemokratični ter zahteva svobo maloruskemu jeziku, izobrazbo ljudstva v njegovem jeziku, avtonomijo „Ukraine“, svobodne volitve, volitveno sodišče, svojo upravo in duhovništvo.

* Prijazen državni pravnik.

V Hildesheimu je deloval pred setnjo državni pravnik baron R. Nekega dne je moral prisostvovati obešenju nekega morilca, ki se je pod vislicami obrnil k državnemu pravniku ter s tresčim glasom izpogovoril: „Gospod državni pravnik, ne maram se ločiti od sveta, preden Vam ne izrečem svoje prisne zahvale za veliko ljubeznost, ki ste mi jo izkazovali pri svojih obiskih v zaporu.“ Gospoda barona je neprisakovani nagovor tako zmedel, da je obsojencu podal roko, rekoč: „Bog Vas živi — mislim na drugem svetu!“

Telefonska in brzojavna poročila.

Jesenice 6 marca. V podobničini Hrušici je zmagal na prednja stranka; podprt je v njegovem namestnik sta neprednjaka; klerikalci in Nemci so bili poraženi.

Jesenice 6. marca. Hrušica in Plavški Rovt na Š. Jesenice, Sava in Planina volile klerikalno-nemške podžupane. Planina padla vsled izdajstva.

Dunaj 6. marca. V današnji seji poslanske zbornice je prezident naznani, da je mladočeški poslanec dvorni svetnik Pantuček odločil svoj mandat Finančni minister Kozel je predložil zakon, s katerim se vlada pooblašča, plačevati prispevke za skupne zadeve, dasi jih Ogrska ne plačuje. Potem se je začela razprava o treh najnjenih predlogih zastavnikov kraljevih dogodkov pri Niznovu (Ladzkie). Te predloge so utemeljevali Romančuk, Breiter in Daszynski, nakar je predložil zakon, s katerim se vlada pooblašča, plačevati prispevke za skupne zadeve, dasi jih Ogrska ne plačuje. Potem se je začela razprava o treh najnjenih predlogih zastavnikov kraljevih dogodkov pri Niznovu (Ladzkie). Te predloge so utemeljevali Romančuk, Breiter in Daszynski, nakar je predložil zakon, s katerim se vlada pooblašča, plačevati prispevke za skupne zadeve, dasi jih Ogrska ne plačuje. Potem se je začela razprava o treh najnjenih predlogih zastavnikov kraljevih dogodkov pri Niznovu (Ladzkie). Te predloge so utemeljevali Romančuk, Breiter in Daszynski, nakar je predložil zakon, s katerim se vlada pooblašča, plačevati prispevke za skupne zadeve, dasi jih Ogrska ne plačuje. Potem se je začela razprava o treh najnjenih predlogih zastavnikov kraljevih dogodkov pri Niznovu (Ladzkie). Te predloge so utemeljevali Romančuk, Breiter in Daszynski, nakar je predložil zakon, s katerim se vlada pooblašča, plačevati prispevke za skupne zadeve, dasi jih Ogrska ne plačuje. Potem se je začela razprava o treh najnjenih predlogih zastavnikov kraljevih dogodkov pri Niznovu (Ladzkie). Te predloge so utemeljevali Romančuk, Breiter in Daszynski, nak

Zahvala.

Vsem onim, ki so mi s tako ginaljivimi izrazi sočutja v toliki meri lajsali prebrteke ure v dolgotrajni bolezni, kakor o prerani smrti moje- ga nepozabnega sopoga, gospoda

Ivana Gregorčiča

c. kr. notarja v Žužemberku

in ki so prihitali od blizu in daleč izkazat zadnjo čast blagemu pokojniku, kakor tudi za darovane krasne vence, izrekam presčeno, najtoplejšo zahvalo. Osobito zahvaljujem se gg. c. kr. okraj. sodniku dr. Doljanu in c. kr. sodnemu pristavu dr. Modicu za velikodušna in požravnalna dejanja, okrožnemu zdravniku dr. Konvalinku za njegov neprečenljiv trud, dr. Kušarju, odvetniku v Kranju, za nagrobeni govor, prečasti duhovščini v Smartnem in Litiji, gg. pvecem litijskim in šmartinskim za ginaljive ža- loštinke, slavn požarni brambi v Žužemberku, kakor vsem, ki so ne- pozabnega pokojnika spremili na zadnjem potu.

Litija, dne 4. marca 1906. 842

Kristina Gregorčič.

Zahvala.

Za dokaze srčnega sočutja med bolezni in ob smrti našega nepo- zabnega brata, gospoda

Maksa Vidica

c. kr. deželnosodnega svetnika

kakor tudi za darovane krasne vence in mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku izrekava tem potom vsem sorodnikom, prijeteljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljuje gospodu c. kr. okraj. glavarju Supančiču, slavnemu županstvu in celemu tržnemu zastupu gornjegrajskemu, od- poslanstvu sodenih občin, p. n. uradništvu, knezofijskemu oskrbi- ništvu in učiteljstvu, preč. duhovščini, Šavinskomu Sokolu*, gasilnim društvom v Gornjemgradu, pri Svetem Frančišku in na Ljubnem, ter „Pev. društvu v Gornjemgradu“ za ginaljivo petje. Dolžna sva tudi izreči gosp. c. kr. ustanovcu Avgustu Dr. Kariju zahvalo za vso rajnemu izkazano skrb in ljubezen, kakor tudi za nje- govo požravnalno podpiranje in tolazko sorodnikov.

V Gornjemgradu, 1. marca 1906.

Anton Vidic, c. kr. sodni pristav.
Gustav Vidic, vpok. višji revident
državnih železnic itd.

Prijazno solnčno 847 1

stanovanje

z dvema sobama, kubinjo, shrambo in dvarnico se odda za majnik na Dolenski cesti št. 4, „pri ribču“.

Komija

sprejme s 1. aprilom

premogarsko konsumno društvo
v Kočevju. 845-1

Ravnokar je izšla

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljud- janskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je tako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke izza casa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Jšče se za lekarniškega službo (laboranta)

inteligenten, pripraven in soliden mlad mož, ki je odslužil vojake. Oni, ki je dovršil eden ali dva razreda kake srednje šole, ima prednost.

Prosilec naj se oglasi 837-1

v lekarni deželne bolnice.

Javna zahvala.

Gospod Pollak, tovarnar v Ljubljani je pri krstu mojemu predzadnjemu otroku podaril zlat za 20 kron.

V sledi te blagodnosti naprosil sem pri zadnjem otroku še blagorodno gospo Pollak za botro ter prejel 2 zla ta za 20 kron.

Izrekam tem potem gornjima za velikodusni dar najiskrenejšo zahvalo, ter vsim ubožnim rodbinam g. Pollaka in gospo soprogo v takih slučajih najtopleje priporočam.

Fr. Zajc

brivski mojster na Dnajski cesti.

Št. 8731.

Lepo stanovanje

(soba in kuhinja) se odda takoj ali za majev termin na Tržaški cesti.

Več pove upravn. „Slov. Naroda“. 764-3

836

Ustanova za vojaške sirote.

Pri mestnem magistratu je podleli za tekoče leto Josipa Sühnia ustanovo za vojaške sirote v znesku 75 K 60 h.

Do te ustanove imajo pravico uboge sirote vojaškega stanu in se bodo s potrebnimi dokazili opredelitev prošnje zaodelitev te ustanove sprejemale do 15. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 3. marca 1906.

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniku in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

837

Jivo Laurič

Ana Laurič rojena Gerstenmayer

835

perčena.

Logatec,

dne 5. marca 1906

Postojna.

Namesto vsakega drugega naznanila.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Seljak v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mautendorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove varve, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selzal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Ženeva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove varve, Karlove vare, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.) — **Proga na Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotak. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljani juž. kol. Proga na Trbiž.** Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Išl, Išč, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak v Dunaju čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz I. in II. razreda). Francove varve, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen Budejvice, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzala, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja. Ljubna, Beljaka, Muraua, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selzala, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linc, Budejovic, Plzna Marijine varve, Heb, Francove varve, Prago, Lipskoga. — **Proga na Novega mesta in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta, Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotak. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. V Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah v praznikih in le v oktobru. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. Iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah v praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

V najem se liče dobro ideča

gostilna

v mestu ali tudi drugje na Kranjskem blizu železnice. 645-7

Ponudbe je pošiljati na upravn. „Slov. Naroda“ pod „št. 645“.

838

Javna zahvala.

Gosp. profesorju in primariju dr. Valentu v ljubljanski bolnici izrekam najtoplejšo zahvalo, ker me je s spremno operacijo rešil dolgoletne notranje bolezni in mi otev življenje.

Priporočam ga vsem ženskim, ki trpe na notranjih boleznih.

Marija Pajnič.

839

Učenca

14—16 let starega, s primerno izobra- zbo, močnega in poštenih starčev sprejme

Jak. Petrovčič
trgovec z mešanim blagom v Trebnjem.

840

Motorno kolo

s 3 in pol konjskimi silami, šele letos kupljeno, se proda za 700 K.

Ponudbe na upravnostvo „Slov. Naroda“ pod „Motor 1906“. 846-1

841

Prodaja drvá.

Več vagonov subih, po meter dol- gih bukovih polen se proda po 27 K za metrski seznen.

Ponudbe pod „drvá 27“ upravn. „Slov. Naroda“. 843

842

Izdelovanje sodavice.

V večjem industrijskem kraju se ceno proda dobro idoča izdelovalnica sodavice. Za izvozka posebno pri- pravno, ker ga dozdaj tam še ni.

Ponudbe na upravnostvo „Slov. Naroda“. 844-1

843

V najem se liče dobro ideča

gostilna

v mestu ali tudi drugje na Kranjskem blizu železnice. 645-7

Ponudbe je pošiljati na upravn. „Slov. Naroda“ pod „št. 645“.

839

840

Društvo hišnih posestnikov

v Ljubljani išče

nemeblovanu sobo

s posebnim vhodom v pritličju ali vi- sokom pritličju.

Ponudbe z navedenimi cenami

sprejema Gustav del Cott, Stross-

mayerjeva cesta št. 3. 839-1

844

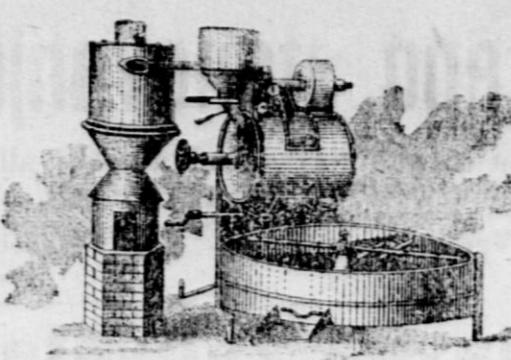
845

Veliko izbiro raznourstnih

Voz

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom.

Vsled direktnega uvoza kakor tudi zaradi velike razpečave lahko dobavljam povsod za izvrstno priznano, s strojem in racionalno žgano kavo, ki je vsak dan sveža, torej zelo aromatična, najfinejše kakovosti in najbolj poceni.

Prodejam pa posamezne vrste kakor tudi na bolj preizkušene zmesi. Prednosti s strojem žgane kave pred navadnim praženjem so splošno priznane; o tem se lahko vsakdo prepriča z malo poskušajo.

Z odličnim spoštovanjem

KAREL PLANINŠEK

na Dunajski cesti.

(Postajališče elekt. cestne železnice.)

111-9

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Razglas.

VI. redni občni zbor

delničarjev „Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani“

se vrši

v sredo, dne 21. marca 1906

ob 10. uri dopoldne

v gornjih bančnih prostorih v Ljubljani,

Špitalske ulice štev. 2.

S P O R E D :

- Poročilo upravnega sveta o preteklem poslovнем letu in predložitev računskega zaključka z dne 30. decembra 1905.
- Poročilo nadzorstvenega sveta.
- Nasveti upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička za leto 1905.
- Volitev upravnega sveta.
- Volitev nadzorstvenega sveta.
- Slučajni predlogi.

OPOOMBA: § 12. bančnih pravil: Občnega zbora se smejo udeležiti tisti delničarji, kateri so položili pri bančni blagajni v Ljubljani 8 dni pred zborovanjem vsaj deset delnic.

§ 14. Na občnem zboru tvori vsakih deset delnic po en glas; tisti delničarji, ki se osebno ne udeleže, morejo biti zastopani po drugih delničarjih, ki imajo glasovno pravico, s pooblastili, kakor jih določi upravni svet.

821

Otvoritev vrtnarstva.

Slav. p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi si dovoljujem najvlijednejše naznaniti,

da sem otvoril

na Rimski cesti št. 5
umetno in trgovsko vrtnarstvo

Izdelujem vsakovrstne šopke in vence po najnovejši obliki, kakor tudi vsa v vrtnarsko stroko spadajoča del solidno in jako ceno.

V nadi, da me bo slav. občinstvo posečalo z mnogimi naročili, se uajvdaneje priporočam z velespoštvanjem

Viktor Korsika
umetni in trgovski vrtnar.

825-1

Trgovci vsi in kramarji, Krčmari in kavarnarji, 719-4
Oj, čujte in strmite!
Za kronci dve se pri meni dobiva
Kosov 10 fin'ga peciva;
(V strahu že vsa konkurenca se skriva!)
Le enkrat naj vsako poskusni blago,
Do smrti naročal, užival ga bo

Prva kranjska tvornica sladčic
E. Brandt v Kranju.

ČEKOŠLICKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GKBOV
BRATA EBERL
LJUBLJANA Miklošičeva cesta 8. S.
Igralna ulica 8. G.
Telefon 8. 154.

Knjigovodja

izuchen in izvežban dvostrokega knjigo
vodstva, z daljšo praksjo pri kaki hra-
nilnicu se išče za priljeno nagrado za
„Pucko Štedionico v Imotskem.“

Ponudbe upravi podpisane zadruge,
„Pučka Štedionica u Imotskom“
(zadruga na ograničeno jamstvo.)

Knjižna novost!

J. Šiškerc: Mučeniki.

Slike iz naše protireformacije.

Cena: broš. z izvirno risbo na naslovni
strani 3 K., eleg. vez. 4 K. 50 h., po
posti 20 h. več.

Ta najnovejša Aškerčeva pesniška
knjiga obsegata petdeset epskih pesništev
iz zgodovine slovenske proti reformaciji.
Reakecja zoper protestantizem se je bila
začela že za Trubarja. Ko pa je zasedel
ljubljansko škofjsko stolice Tomaž Hren,
so se začeli budi časi za slovenske pro-
testante. To reakecjo nam slika Aškerčev
v plastičnih epskih pesništvah na podlagi
zgodovine in v njem duhu. Vsak iz-
obražen Slovenc se mora zanimati za
zgodovino svojega naroda, torej tudi za
slov. protestante, ki so po dolgem upi-
ranju podlegli kot pravi mučeniki za svoje
prepričanje, tako, da jim mora izkazovati
svoje simpatije in spoštovanje vsak na-
preden Slovenc. 64-23

Knjiga je izšla v založbi
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani.

150 hektolitrov novega vina

graščinskega, samo odbrane, plemenite
vrste, iz kraja Sv. Ivan-Zelina proda

HINKO LUŠIĆ 758-3

Sesvete na Hrvăškem.

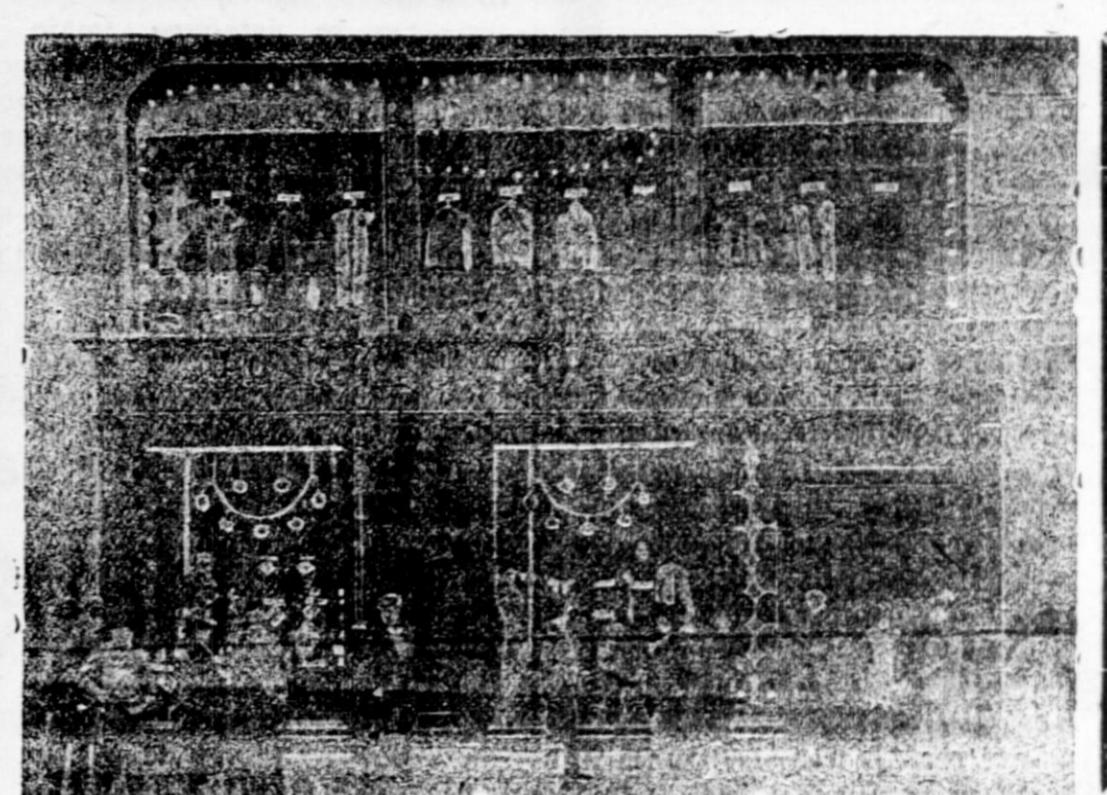
Stavbni prostor

v obsegu 1012 □ metrov, naspro-
hotela „Union“, se proda po 40 □
□ meter.

Več pove D. Rovšek, fotograf
Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32

Istotam se želi kupiti staro, Ž
rabljivo žičasto ograje □ dolžin
20-40 metrov.

778-

Že za gld. 3·80

najmodernejni raglan in paleto z žametnim ovrat-
nikom in obrobljene z žametom.

Za gld. 1·50

zraven spadajoča suknena krila modernega kroja.

Za gld. 4·20

damska suknena obleka elegantnega kroja.

Največja izbira oblek za gospode, dame in otroke od preproste
do najlinejše vrste po čudovito nizkih cenah. Na željo pošljem
vzorce na izbiro tudi brez povzetja.

„Angleško skladisče oblek“

O. BERNATOVIC

v Ljubljani, na Mestnem trgu štev. 5.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opeka zrezana in tvarna pači, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke,

„Koroški model“

(Strangfalzziegel)

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

833-1

Te vrste strešnik so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Takočna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Od srede 7. marca do 25. marca

se bude ostalo manu-
fakturno in modno

blago tvrdke A. Primožič, Resljeva cesta št. 3 prodajalo na drobno za vsako sprejem-
ljivo ceno. Osobito je še mnogo blaga

za damske in moške obleke, plaščnina, preprone, bluze in damske pomladanske paletoti. Dalje tudi velika
množina ostankov. Prodajalna bo vsled pripravljanja za znižanje cen za to zadnjo prodajo 5. in 6. marca
zaprt. - - - Prodajalna se takoj odda in je na razpolago že s 25. marcem t. l.